

N° 15.

Birmdeenâ 10. (22.) April

1867.

Cefschsemmes sinuas.

No Ribgas. 4tâ April deenâ arri pee mums Deewam pateidami fwinneja to deenu, tad palikka gads, ka Deews augsta Keisera dshwibu schepligi isglahba no fleplawa warras-darbeem. Waktarâ pilssehtas nammi bij ar uggunihm gaismoti.

No Pehterburgas. Preefch ta namma, to augsta Keisera glahbejam Komissarow-Kostromskoi Pehterburgâ gribb pirkt, libds schim effoht sanahlfuchi 40,122 rubli 83 1/4 kap. —

Ahrsemmes sinuas.

No Wahzsemmes. Wahzsemmes seemeta beedribas parlamente ar leelu steigschanohs steidsahs fawus likkumus nodibbinahst un retti ween, ka kahdu punkti atmiett nohst, jo gandrihs wiffas teel peenemtas, to Pruhfchi jau preefchlailâ bij sarastijufchi. Wehl gan brihscheem strihdahs arri un reis jau Bismarks bij teizis, ka, ja walsstu weetneeki to un to winna padohmu nepeenemfchoht, wiasch kehniu buhs luhat, lai winnu no ministera ammata atlaischoht. Sinnams, ka schee wahrdi geldeja un walsstu weetneeki palikka atkal peekahwigali. Ar to strihdi Lulfemburgas deht wehl eet stihwi deesgan un Pruhfchi jau ne pehdu nedohma atkahptees, lai gan zitti Giropas waldineeki fazzijufchi, ka wiini schinni leetâ Pruhfchu teefas nela newarroht aistahweht, tapehz, ka ar wezzu Wahzsemmes beedribas isahrdifchanu arri tas wifs effoht wehja, kas 1839tâ gaddâ Pruhfcheem to apfargafchanas teefu un Hollandes kehniinam to erzoga wahrdu par Lulfemburgu nowehleja un apgalwoja. Leelakais strihdis teem irr Lulfemburgas trepostâ deht, jo Franzufchi fallâ, ka tas Wahzeefchu rohlâ buhdams effoht Franzu-

scheem par beedekli un Wahzeefchi atkal fallâ, ka Franzufchu rohlâ buhdams tas effoht Wahzsemmei par beedekli. Tadeht zitti gudrineeki fallâ, ka, ja ta Lulfemburgas zittadele til stipra effoht, to warroht noahrdiht un tad buhtu wifs strihdas pagallam un Franzufchi pehz ta semmes gabbata tad wairs til dauds neplehstohs. Sinnams, ka Pruhfcheem ar dauds eenaidneeki, ihpaschi tahs masalahs walsstes un un prohti tadeht, ka Pruhfchi wehl nedohma gallâ west Seemeta-Schleswigas buhschanu, kas pehz meera-derreschanas ar Ghsreikeem, ja-atdohd Dahneem atpallat. Pruhfchi schinni leetâ apsohlijufchees tahs semmes laudis ispraffiht, sem lurras waldifchanas tee labbat gribboht palikt, bet wehl nemas nedohma to iswaihafchanu eefahlt. Turpretti wehl tee, kas negribb Pruhfcheem ustizzibas swehrestibu swehrecht, teel spaiditi. Tâ nupat no turrenes raksta, ka larrasaldati un schandari Seemeta-Schleswigu pahrstai-gajohht, usmelledami tohs milizus, kas aisleegufchees pee karroga swehrecht. Teem tilka apdohmaschanahs-lais dohts un taggad tas laiks jau pagahjis un tee tamdeht fanemtee zilweki effoht kahdi 2000 wibri, kas taggad kapat kâ jau agrat, leedsotees swehrecht. Tâ deht tahs masalahs walsstes falltoht, ka Pruhfchu walsst taggad fawâ uswarreschanas kahribâ paliklufe neustizzama un neweena masala walsst newarroht preefch tahs buht deesgan drohscha. — Ghsreiku waldifchana fahloht arween wairak tuwotees Pruhfcheem un teem par draugu palikt. Sinnams, ja Pruhfcheem karschs iszeltohs ar Franzufcheem, tad gan Ghsreiki papreefch noslattitohs, kâ Pruhfcheem klahsees un woi schee arr newarretu kahdu wahrdu starpâ runnahst. Italefchu ministers

Lamarmora ditti faihdsis us Pruhfcheem, tadeht, ka grahfs Bismarks pahr winnu reis fihwi runnajs. Tiffai Rifafolis winnam leels draugs un ja tas atkal nahls pee walfts stubres, tad wezza draubfiba fels. — Ghtstreiki muddigi ween fataifahs Turkeem klabt buht un sawu dalku pagehret, ja tur kas leelifti waktâ spruktu.

No Italias. Laffitaji gan atminnehs, ka pehrnâ gabbâ, kad Italeefchu flotte tillka fakauta no Ghtstreikeefchu karrâ-luggeem, Italeefchu admiralis Persano tillka apsubdsehts, ka tas effoht pee tahs nelaimes un ta kauna wainigs, kas Staliai tē tillka. Lai nu gan Persano arr' atbilbeja, ka winna waina tē klabt nemas ne-effoht, jo karrâ-luggi ar to abtru steigschanohs nemas nebijuschi tã isrihkoti, tã wajadseja un lai gan liffahs, ka winsch to wiffu flaidri parahdijis, tomehr Italias waldischana to usdewa teefai, lai ismelle. Gan nu parahdijahs, ka to teefaschanu atkal atmetta, tapeh, ka admiralis aissibidinadamees, flaidri israhbija, ka winna waina ta nemas ne-effoht, — tomehr taggad atkal nahl sinnaas, ka admiralis Persano no jauna pee ismellefchanas teeloht faulfts un nu buhschoht to fuhdsibu pawiffam gallâ west. Gan draugi admiralis flubbinajuschi, lai no ammata pawiffam atfazzidamees to fuhdsibu isnihzinajoht; bet winsch teem atbilbejis, ka tas ar winna gohbu nesaderrotees un tadeht winsch labbal palauschotees sewi teefabt. — Neapelē un winnas aprinkî schinnis deenâs karrâ-flotte leelifti teeloht rihtota us kahjam, bet us kurreni ta dohschotees, to wehl nesinnohht. — Pahwests pa Italiu jau gan drihs wiffas tulfchahs biffapu weetas effoht peepildijis. Bet daschi jaun'eezelti biffapi negribboht wis labprahht peenemt tahs eerahditas weetas. So pa to laiku, kamehr tur nelahdi biffapi ne-effoht bijuschi, effoht tahs draudses ditti palaiduschahs un zeetu usdraudfifchanu wairs negribbeschoht panest; ihpafchi Neapelē tã buhschoht, tur jau tas biffaps, kam ta weeta nodohmata, pahwestu luhdsis, lai scho ammatu leeloht us stiprafeem plezzeem. — Rohmâ taggad arri Amerikaneefchu protestanteem gribboht aisleegt Deewa wahrdus turreht peh, sawas tizzibas eeradduma. Lihds schim winni itt meerigi to darriuschi Amerikas fubtita ministera nammâ; bet kad taggad ministeris eegahjis zittâ nammâ dshwoht un winnu mahjitajs leelaku sewifschlu mahju preelch Deewamkalposchanas usmelles, tad tizzis aisleegts. Taggad nu ministeris arr' gribboht ee-cet dshwoht tai paschâ mahjâ, tur ta Deewamkalposchana teeloht turreta, lai tad winna asfargafchanâ ir us preelchwu warretu Deewa wahrdus turreht.

No Franzijas. Franzija sawu eelichigu ne-meeru un fajulschanu gribbedama flahpeht, — tã rahdahs — ar steigschanohs ween rihtojahs us karru us ahrpuffi. Wiffam karrâ-spehklam gabdajoht taggad addatu-flintes tã tã Pruhfcheem un ar tabdahm jalbatus eemunsterejoht un jau zitti pulki effoht til

tabt eemahzjuschees, ka warroht 10 reises pa minuti isfchaut. Lihds 1mo Juni wajagohht abbahm leelahm, Parihfes un Liones, armijahm buht ar tabdahm flintehm isrihkotahm. Sirgi teeloht pirkti, tur un zil warr dabbuht, bekkeri zeppoht wiffadus fufarus un strohderi un kurpneeki strahdajoht pee mundeereem. No Alschihres arr teeloht aizinati us mahjahm tee karrâ-pulki, kas tur pahraf. Effoht tahdu leelgabbalu jeb kanoni isgudrojuschu, to weens pats wihrs warroht rihtohht un to turroht til fleppeni, ka til tabdam ween rahdoht, kam no pascha keisera wehlehts to redseht. Un kamdeht tad nu ta rihtofschanahs us karru? Til tahs masahs Luffemburgas semmites deht ween. Franzuschi schinni leetâ jau nepadohschotees wis; winni effoht wiffu palahwuschu, kamehr Pruhfchi eelichpuff' Wahzemmes rohbeschahm ween darbojuschees, bet kad nu taifotees fweeschâs rohbeschâs ee-eet, tad Franzuschi arr darrihchoht peh, sawa prahht. Pruhfchi taggad Franzuscheem paliffuschu reebigi un fchee naidigi ween pahr teem runna. Rohpmanni wiffi ditti fahihjuschees, itt tã pohstu paredsedami. Salka arr, ka keisers pats to karru gribboht. Effoht kahds ministeris eedrohschinajees winnam teilt, ka labbafi buhtu, ka scho leetu ar labbu warretu islihdstnaht; bet keisers us to palizzis ditti dufmigs. Peh, pahri deenahm wiffi marschalli gabjuschi keiseru pahrrunnaht un tam teilt, ka schoreis wehl newarroht karru usnemt, tadeht, ka pawalstneekem tas nepatihchoht un ka karrâ-pulki us to ne-effoht isrihkoti; tillka kahdi 400,000 buhschoht pee rohkas un wiffmasaf tal 800,000 wajagohht. Us to keisers teem atbilbejis, ka winni pawalstneeku dohmas wis nepahrsinnohht un winsch warroht pa 6 mehnescheem 1,200,000 karrâ-wihrus us kahjam isrihkohht. Lai tadeht marschalli nedarbojotees ar waldisneeka ammatu, bet til ar karrâ-wihru buhschanu; winsch buhschoht arween pats sinnaht, kas semmei par labbu. Franzuschi keisers Pruhfchu waldischanaï laidis schahdu sinnu: „Es Luffemburgu nepirfchu, kad juhs til sawu karrâ-spehlu no winnas ziffadeles aisweddisseet prohjam.“ Grahfs Bismarks us to effoht atbilbejis tã: „Labprahht to darritu, bet wairs nespehju, jo irr par wehlu.“ Us to Franzuschi falka: „Kad tã irr, tad karru newarr aisturreht. Kas to warr zeest, ka Pruhfchi paleel muhsu wahrids! Lai tad muhsu karrâ-spehls to islihdstina.“ — Tã tad nu Franzuschi wehstu labrigeem laudihm taggad irr deesgan to dohmaht un to runnaht un lai gan arr falka, ka Franzuschi waldischana johneem runnajoht pahr meeru un ka wiff warroht meerâ palift, tad til tas effoht wiff tahs leelas pasfaules mantu israhdischanas deht ween, jo to laiku tal gribboht meerâ pahrlaist, bet peh, zaf runnaschoht atkal zittadi, jo ne pa welfi wiffu us karru rihtojohht gattawu. — Pahr keisera flimmo dehlu ralfsta: winsch effoht reis spehlobamees us mugguru krittis un kahju meschgejis. Kad keisers nomannijis, ka tas eedams

lahju druzin welloht, tad lizzis daktereem ismelleht un usgahjuschi gurnós augonu, fo waijadsejis greest. Kad tas augons bijis abrschtehts, tad ohtris leelaks gaddijees, fo waijadsejis dsillaki greest. Tà tad sin-nams wezzakeem leelakhs behdas effoht par sawu weenigu behlu. Taggad falla, ka gan driht jau es-foht weffels, bet bubshoht to subtiht us Madeira fallu, fur tas weffeligakà gaisà labbaki warreshoht atspirgt.

No Englandes. Englandes ministeri pahr to stridbi Luffemburgas deht dstrdejuschi, sawa parlamentà arri pahr to eesahfuschi runnaht. Winni falla, ka Giropa attal warroht eepihtees karra-breesmas, — lai gan winneem pascheem ne-effoht fo bihtees, tapehz, ka winneem effoht gudrs, prahrigs abrigu buhschanu ministers, lords Stanlei, kas til ahtri wis netauschoht Englandi tanni kibbelè cejaukt. Wehl winni falla, ka Hollandes tehniisch effoht tas ihstems funks pahr to semmi, bet Prubschu tehniisch, là taggadejas Wahz beedribas preelschneekam effoht ta preelschrohka, arr pahr to fo fazzihht. Ihti falkoht, ta semmes pahrdohschana effoht dikti flitta un tilpat là zilwelu pahrdohschana usflattama. Winnu, Englandes, waldischana gan là spehdama darboscho-tees, pahrdewejam un pirzejam israhdiht, zil bailiga tahda andele effoht, un kahdu kibbeli ta warroht fazzihht. — Ar Spaneescheem gan Englandeescheem kibbele ta nonemta fugga deht. Salka, ka to fuggi „tehnlaene Wiltoria,“ pehrn 15ta Janwar deenà kahds Spaneeschu jubras waltis fuggis effoht fa-nehmis un us Kadilku aisweddis. Matroscheem eedewuschchi zekka-naudu un tohs tublin no pilssehtas israidijuschchi. Kapteinu kahdu laizinu paturejuschi zeet, tad tam atnehmuschi wiina papirus un paschu atlaiduschchi. Ruggam wahrdu tublin nodsehsuschchi un ohtra deenà to Kadilke isdaudsinajuschchi par tahdu, fo netahht no Kadilkes bes laudihm atradduschchi. Pehzat tad attal teikuschi, ka to effoht nonehmuschchi tadeht, ka tas gribbejis lonterbandi Spaneeschu semme eewest. Wissas mantas, kas fuggi bijuschas, tee olzionà pahrdewuschchi. Kad nu Spaneeschu waldischana us wissahm prassischanahtm schinni leetà lawejotees pilnigu atbildi doht, tad gan waijadsechoht kahds karra-fuggus libds Kadilke aisfuh-tiht, kas lai Spaneeschu waldischana no meega us-mohdina un passubbina darriht, kas tai darriht pe-nahkotees. Englandeeschu awises falla, ka ar Spaniju pilnigi eenaidda palikt, gan nebuhthu wehlejama leeta, jo tad winnu ohstas waijadsetu apsehst un zaur to buhtu Englandes andelei leela flahde un bombar-deereschana buhtu neween Spaneescheem, bet arri pascheem Englandeescheem par leelu flahdi. Tad nu wehl tapat ween stihwi teem stahschotees wirsà un redsechoht, woi winnu stihwus kallus newarreschoht lohziht. — Teefas taggad effoht pilnà darbà ar Tehneescheem. — Londonè, fur wiss-leela Englandes baggatiba redjama, taggad zittà tahs pilssehtas dalkà

effoht patte leela nabbadstba flattama; — ihpafchi tee strahdneeki, kas pee fuggu buhweschanas strahda-joht, schim brihscham effoht gluschi bes darba. Tee jau no Janwar mehnescha baddu un truhkumu zee-schoht un eijohht apkahrt mihlestibas dahwanas luhg-damees. Kahdi 1500 tahdi strahdneeki ar eekrittu-scheem waigeem, effoht sapulzejuschees kohpà un pa eelahm gahjuschi dseedadami tahdu behdu-dseefmu, ka teem darba un pelnas ne-effoht. Wiinu familijas teem staigajohht pallat un pehz taisnibas gan warroht fazzihht, ka schee laudis ne-effoht nelahdi schuhpubehr-tuki woi kuhtri deenasfagki, kahdu deewamschehl ne-kur netruhst. Effoht pasemmigu luhgschanu node-wuschchi pee waldischanas, lai jel pahr winneem ap-schehlojotees un darbu winneem gahdajohht, jo zittadi teem baddà un truhkumà jabeidsotees. — Tadeht lai kautini zittur, fur teem arr daschureis tahdas behdas useet, nodohma, ka zittas pasaules mallas roh-ses ween seed! Wissur sawi preeki un arri sawas behdas.

No Turku waltes. Tur wiss pa wezzam. Kandija kristitee Turkus attal pahri reises brangi sa-pehruschchi un tohs eedsinnuschchi sawas zilladeles at-pallat. Ja Giropà zits nemeers iszelsees, tad schinni gaddà tè wehl tapat zauri willsees un warr buht, ka sultans wehl apdehmasees un dohs Kandeefcheem arr sawu ihpafchu firstu par walbineelu, là Ruma-nià, Moldawà un Serbià. Pahohmu nelahdu no zitteem winsch wehl naw peenehmis.

No Mexikas. Mas sinas taggad nahht no turrenes, jo Franzuschchi aisgahjuschi prohjam, kas tad wairs dauds pahr winneem fo ruhpefees! Kaimini gan wehl kahdu rettu sinu laisch, bet tahs deesgan neskaidras; falla, ka keisera pulks daschà weetà us-warrejis republikaneeschus, un attal, ka schee keisera pulkus sakahwuschchi — ir beidsohht wehl tahda sinna tikka padaudsinata, ka republikaneeschchi keiseru Maksimilianu effoht nolahwuschchi. Sinnams, ka scho sinu wehl nebuht newarr tizzeht. — Zittadi tai semmei arween pohsts un pohsts. Kahds reis'neeks, kas kahdu laizinu Mexikà padsihwojis, stahsta tà: Tee laujahs zits ar zittu là swehri un laupa, fur til peeteel. Pastes stary Mexikas pilssehtu un Wera-kruzi arween teel aplaupitas; là Franzuschchi eet pamafam no weenas weetas us ohtru, us Wera-kruzi, fur tee fuggos kahps, tà eet republikaneeschchi, saldati un laupitaji, teem sohli us sohla pallat. Djalka pilssehtà Brasillias konsulis tikka nolauts, tadeht, ka tas no keisera Maksimiliana komissara am-matu bija peenehmis. Keisera karra-pulki, fur tee til aisnahr, plehsch naudu un nemm par saldateem, fo til atrohd. Tee lauschahs fabrikos eelschà un steepj strahdneekus, woi tee derr woi ne, prohjam us lehgera. Ka tahdi laudis katrà brihdi gattawi us behgschanu, to jau lehli warr saprast. Zuaristeeem wissas ohstas rohlà un andele pawissam meerà. — No schahm sinahm deesgan flaidri prohtam, ka tur

meers nebuhs pirms, kamehr weena parteja winnehs pawiffam, jeb — kà arr' warr dohmacht — kamehr Seemet-Amerikas walstes scho semmi peebeedrohs sawai waldischanai.

No Widssemes widdus raksta tà: Tas gan retti gaddahs, ka mehs Widssemes klaijã widdu Aprita eesahlumã tahdu stipru seemu rehsam ar fallu, sneegu, raggawu-zekku un til dauds sneega, lai gan kalendere, zihruki un gulbji pasluddina, ka pawaffara jau effoht klah. Ihsteni gan schi buhschana preeksch semmes, ihpafchi preeksch seemas sehjas, buhs isdewiga un patte ihstena pawaffara schinni gaddã nemas nepeenahs wehla' kã zittõs gaddõs, bet to gan warr zerreht, ka pluhdi buhs, jo wiffa semme, ihpafchi meschi un ir patte kalnaina semme ap Skujenes, Peebalgas re. irr pilna sneega, kas ar johni tuffihs nohst, kad tillai paliks filts, un uppes dikti pahrluhdihs. Rihgai leeli pluhdi gaidami. — Schinni pawaffarã muhsu semturreem gan ko zeeft zaur to pehrno flapjo waffaru, zaur ko dabbuja flitku feenu un dahrsa augtus, no ka lohpi fehrg.

No Kurfemmes. Leelã Gejawã, kas grafham Pahlenam peederr, 10tã Dezemberi p. g. jaunu mahju eeswehtija par meitu-sloflu. Jo ta mahja, kur lihds schim puischus un meitenes mahzija, bij par masu palikkuse un ta taggad paleel preeksch puischeem ween. Preeksch schahs jaunã mahjas muischã wiffas waijadfibas dewuse un meisterus malfajuse un draudse tillai tohs waijadfigus strahdneelus fuhthijuse.

No Leepajas. Urri tã zaur uskuptschoschanu dahrdjiba til leela palikkuse, ka pilsehtneeki peespeesti tai pretti zeltees. Pilssehtas wezzakee nospreeduschis, pehz leelaku pilsehtu preekschihmes eetaischt pahrtikkas beedribu un tuhlin ar to eesahst, kad augstaka waldischana winnas likkumus buhs apstiprinajuse.

Wissu-jaunakahs un telegrafa siinas.

No Londres 1mã (13tã) April. Kahda sinna no Parishes stabsta, ka karrã-ministerija jahrtneeku palkawneekem pawehlejuse, wiffus jahjamus sirus, ko warr dabuhst, fapirkt un barribu arr sagahdaht, un prohti, tãts apinõs, kur tabs regimentes taggad usturrahs. Bes tam wehl teem pawehlehts, wiffu tã gattawu turreht, ka tuhlin warr zekã dohtees, kad sinna buhs klah un tadeht wiffas sawas waijadfibas pee laika cepallakt.

No Luffemburgas, 2trã (14tã) April. Tã dauds grabmatas teel rakstias un no dauds tuhstoscheem parafstias, ar kurrãhm tee kchninu luhds, lai winnu semmii paturr sawã waldischanã. Zeemu laudis pehz pabeigta deenas darba eljoht basnijãs pahf sawu semmes - tehnu Deemu luhgt.

No Wehterburgas, 5tã April. Augstais Kungs un Keisers effoht apneemes nahkofchã Juni mehneft Rihgu apmelleht.

No Parishes, 4tã (16tã) April. Karrã-ministeris no-fazzijis, ka taggad no scha laika par saldatu weetneeku il-gaddã jamalfajohr 3000 franki. Lihds schim tillai 2300 frankus malfaja.

No Florenzes, 4tã (16tã) April. Sa admiraka Per-

sano prozesse irr pabeigta un spreedums isnahjis tabbs, ka Persano pasaude sawu admiraka gohdu un tam ja-aismalka wiffas tabs prozesses malfas.

Schfirshchanahs Deena.

Mums Diktu draudsei, Walmeeras aprinki, 19ta Februar 1867 bija lohthi behdiga deena, jo schinni deenã muhsu lohthi mihtohts mahzitais Reiken, kas 10 gaddus muhsu draudsi mahzijis un gannijis, no mums schfirshahs un pehdigu spreddiki tã fazzija.

Minnetã swehtdeenã til ko tohrna pulkstens pirmo reij bij sauzis, jau pa wisseem zekkeem draudses loh-zekki — pa weenam un pulkõs, leeli, masi, jauni, wezzi, gan braufschus, gan kahjahm us ta Kunga nammu steidsahs un kohpã lassijahs, tã kã kad Deewa kalposchana kahjahs, basnijã wairs ruhmes nebija un wisseem wehla' nahlfuscheem bija japaleel ahrpuffe pee durwim un lohgeem stahwoht. Arr' no tab-leenes un no nahburgu draudsehm bija dauds nah-fuschis lihds ar mums mihtu gannu iswaddiht.

Mahzitais spreddiki fazzija par Apustuka Pahwila wahrdeem, Ap. darb. 20, 29—32. Schis spreddikis mums wehl ilgi peeminã paliks, jo bija arr' gan tahds, kã muhsu draudsei derrigs. Weidssoht nodewe wiffu kahrtu laudis, no behrnineem, kas schuh-pult gult, lihds firmeem wezzischeem, kas pee speeka staiga, Deewam un winna schehlastibas wahrdam; tad pateizahs wisseem jaweem lihds-strahdneekem un ta Kunga namma kalpeem, ka tee effoht winnam us-zihthigi lihds-strahdneeki bijuschis un paslubbinaja, lai jo prohjam mohdrigi effoht un teem, kas pahwehrtitas leetas nemmahs runnãht, to mutti aisbahschoht.

Pehz beigta spreddika, kad mahzitais preeksch altara nabze, tad altara preekschã Diktu un Dhsol walsts skohlmeisteri ar saweem dseedatajeem stahjahs un dseedaja sawas iswaddamas dseefmas us balsim, ko skohlmeistari us tam bija taifijuschis.

Kad to minnetu diwu walstu dseedataji sawas dseefmas bija dseedajuschis, un mahzitais katram dseedataju kohram bija pateizees par to preeku, ko winnam fataifijuschis un usslubbinajis, lai arween us preekschu pee jautas dseedaschanas pastahw uszihthigi un neatkahpjahs, — tad no ehrgetu kohra draudses skohlbas behrnu waddama dseefma atskanneja un pehz beigtas dseedaschanas draudses skohlmeisters Schmidt ihõs wahrõs behrnu weetã pateizahs mahzitajam un winnu flaweja, ka winsch neween effoht bijis un usslattihthi, kã mahzitais, bet ka ilweens behrns effoht winna preekschã, kã mihta tehwa preekschã stahjees. Kad atkal us dseefmu un runnu bija pateizees, tad firsnigu luhgschanu turreja, dseedaja schfirshchanahs perschianu: „Labbu deenu, meeru, wesselibu“ un tad draudsi ar Uãrona swehtischanas wahrdeem swehtija.

Pehz tam Diktu walsts pehrminderis Graumann runnu tarreja un draudses wahrã mahzitajam pateizahs un winnu flaweja, ka winsch effoht scho draudsi kã labs gans kohpis un gannijis un to kã

jauku dahrju istaisijis un dseedaja, lihds ar draudsi diwas iswaddamas perschinās.

Pa scho laiku pehrminderis Daugul mahzitajam eelsch altara pasneedsa selta gredsenu par peeminuu, ka winsch arween mihlestiba palikschoht ar scho draudsi faweenohs. Gredseni irr eegrawerechts: „Dikku draudse 1867.“ (Draudses floblmeisters Schmidt to bija isghadajis.) Pehz tam wehl draudse dseedaja scho perschinu, to kahds draudses lohzeckis preelscha fazzija:

Wihna-kalna wahrte wakkā,
Tew, stiprais strahdneeks, jaecet abra,
Ta deena nu atnahkēfi.
Nu ar Deewu, staiga preekā,
Tew wihna-kalns zits eedohts rohka, —
Al strahda eelsch ta preezigi.
Tas Deews eelsch debbesim,
Kas sehsh stary Rehrubim,
Lai tew swehti,
Lai pasarga
Un apgabda,
Lai laimigi tew' pawadda.

Tad zeenigs mahzitaiss dsiiki firdi kustinahs teize, ka winsch nemas nepelnoht to pateizibu, to draudse winnam rahdoht, jo apsinnotees ween parradneeks tam Kungam, kas til dahrgu darbu winnam ustizzejis. Par wissu Deewa schehlstibu un zilweku mihlestibu, to itt baggatigi baudijis, firsuigi pateizees, winsch lihds ar wissu draudsi preelsch ta Kunga waiga semmojahs un luhgschanā sawu mihku draudsi, to 10 gaddus lohpis, tam Kungam nowehleja. Deewa kalposchana nu beidsahs. — Schai schkirshanahs deenā un brihdi dauds affaras par draudses lohzecku azzim pluhde un draudse sawas luhgschanas par mihku gannu us augschu subtijsa.

Kad dajchi draudses lohzecki bij wehlejuschees schinni schkirshanahs deenā to swehtu wakkarinu baudiht un Deewa wahrdu laika leela kauschu pulka deht to newarreja panahkt, tad pehz beigteem Latweeschu Deewa wahrdeem tahs dwehseles mihsch gans meeloja.

Wahs Dikku draudse gan nespehjam sawam Deewam deesgan pateikt, ka winsch mums bija tahdu labbu un mihku gannu dewis, kas ar leelu laipnibu un mihlestibu eelsch teem 10 gaddeem muhs irr ganijis un flaidrus, dsihwus Deewa wahrdu ar leelu spehku un swehtibu fluddinajis, tā ka warram, gohds Deewam, fazzicht: muhsu draudse irr tā jauks dahrsinsch aplohts. Winsch neapnizzis pee mums un muhsu behrnineem un jaunekteem darbojees, tohs gan basnizā altara preelschā, gan floblās mahzijas un teem Deewa wahrdu flaidrojis, ruhpiji par to ghadajis, leelungus un walsu preelschneefus luhgdams, ka lai walsēs floblas tiftu buhwetas un apgabdatas un behrnini lai tiftu floblās wadditi. Sahka papreelsch ar diw' deen' neddekā, tad pa tschetri deeni un nu schai gaddā wiffi behrni wiffas sehshas deenas neddekā floblās teek mahziti. Sautā dseedaschana us balsim ar leeleem sohkeem us preel-

schu irr ghajuse pee behrnineem un jaunekteem. Sloblas mahjās un Deewa nammā swehtku deenās irr flannejuschas ehrgetu un altara kobri jaukas dseemas, kas mihla mahzitaja un draudses firdi irr preezinajuschas. Winsch mums irr un paliks neaismirstams. Ar iflatru nabbadsiu un atstahdu winsch mihligi fatikkahs, wissos tumshos faktinds winsch eelschā speedahs, behdigus preezinadams, apalloschus us zekku wesdams. Wisseem tahdeem, kas pahrwehr-titas leetas runnaja, winsch sinnaja mutti aishabst un fluffinabt, tā ka muhsu draudse irr wiss kahrtigi ghajis. Winsch mums irr to zekku rahdijis, kas aishwebd us to debbefu Jerusalem, fur muhsu ihstahs mahjas. Al tad nu staigafim us to preezigi! Winsch mums irr tā gudris buhwmannis labbu stipru gruntlizzis, lai arr' us to pastahwam un fargamees, ka nelahdas wehtras muhs neapghasch.

Dhjol walsks floblmeisters J. Buima.

Laupitaji swehri.

1. Sermuls.

Sermuls irr weens no teem masaleem laupitaju swehream, bet irr lohti usmannigs un duhschigs. Kaut gan wiina laupijums wisswairak pelles, wistas, irbes, letteri un zitti putni un putnini, tomehr winsch daschureis dauds leelakeem un stiprakeem rad-dijumeem wirsū kriht, nela winsch pats irr. Bil dauds masaks winsch naw par sakki un stirnu, un tomehr daudsreis winsch scheem swehream, tillab' jauneeem tā wezzeem uskriht un tohs pahrspehji. Scheem winsch usgluhne un ar leelu ahstrumu schaujahs wirsū, peekerrahs us mugguras zeeti un pahrfobsch kalla ahderes, tā ka ta no nahwes breefmahm behgdama stirna, zaur affins notezzeschenu nogurrufi, bes spehla kriht semmē, kamehr schis masais fleptams, bes kahda leela publina, tai us kalla sehsh un sibsch wiinas affini. Bil neezigs winsch naw prett to stipru un drohschu putnu kehniau ehrgli, kas pats leels laupitais irr un kurra warrā wiss stahw, kas pee wiina walsstibas peederr. Bet zaur duhschu un wisswairak zaur sawu leelu usmannibu masais sermuls pahrspehji arri scho stiprineeku. Preeksch kahdeem gaddeem Anglija seena ptahweji eeraudsijsa leelu staltu ehrgli pa gaisu laischotees. Kas negribbetu labpraht flattihht ehrgta lepnu, kehniichlu liddinaschanohs pa gaisu! Tā arri tee seena ptahweji flattijahs us to; bet wiina liddinaschanahs israhbijahs sawadata ne tā allasch. Reisu reisahm winsch fitta sawus spahrnus negantigi lohpa, itt tā kad winsch ar leelahm bailehm zihnitohs. So augstaki tas laidahs, jo masaki palikka wiina liddinaschanas rinki. Winsch bij jau til augstu tizzis, ka tillai mas ween wehl ar azzim to warreja faredseht, kad jau sahla us semmi laistees, newis rinklōs laisdamees, tā winsch allasch mehds darriht, kad tas no augschas semmē laischahs, bet krittā stahwu us semmi, itt ka tas wairs nebuhtu dsihws bijis. Turu pee semmes buh-

dams tas fittahs breefmigi ar spahrneem un beidscht nokritta semmè. Tee seena pfahweji, kas turpat tumumâ buhdami flattijahs, gahja tam flabt, gribbedami redseht, kas tam effoht notizzis, eeraudijja fermulu no ta nolezzoht, kas tad us pallat-lahjahm iszehlahs, kâ schee swehrischi latru reis darra, kad tee famu eenaidneeku gribb noskattihst, bet atkal tuhlin tumejôs krumôs eebehga. Pa tam ehrglis jau bij beidsis dshwoht, kallis tam bij pahrkohsts un pats ar affinim noschkeests. Tâ schis lepnaiss gaisa feh-ninsch bij tizzis par laupijumu schim masam blehdim, kam bij isdeweess tam stipram wirsü kritt un to nogalleht. Kaut gan fermuls bailigs, wiltigs un newaldams irr, tomehr winsch laujahs pee zilwefa peeraddinatees, paleef rahms un pallausigs un mihto lohti famu kohpeju. Kad fermuli gribb rahmu darriht, tad to wajag jaunnu no ligdas nemt, ar peenu barroht un arween us mugguras glaudihst, un kad tas no eesahfuma gribb loht, tad to wajaga par to norahst, un kad negribb klausht, arri ar rihtu eepehrt. Wezzus wairs newarr lehti eeraddinahst pee zilwefa dshwoht. Sermuli peedstinst alli, bet kamehr tee wehl alli, tohs newarr no ligdas nemt. Kad wezzee dabbu manniht, kâ winnu ligda irr no zilwefeem atrasta, tad tee nefs famus behrmus prohjam un noglabba zittur.

2. Uhdriis.

Kas fermuls pa semmes wirsu irr, tas irr uhdris pa uhdeni, prohti: ehdeligs ribhejs. Uhdriis peeberr pee sibditaju flalkas. Winsch irr 2 lihds 3 pehdas garsch un swerr 20 lihds 30 mahzinas; muggurâ tam irr bruhna spalwa, pee wehdera pellehka; aste tam irr pufs til garra kâ pats. Winsch dshwo ne tiklai ween wiffâ Giropâ, bet arri Seemet-Astja un Amerikâ. Appes krasôs winsch taifa famus dshwoklus, kurreem ee-eeschana un iseeschana appalsch uhdens atrohhdahs. Winna allâ atrohhdahs dauds kambaru, zitti semmat zitti augstal, kâ ka winsch pluhdu laikâ allasch faufumâ warr mahjoht: jo laut gan winsch wiffu famu dshwibas usturru uhdeni melle, dauds un ilgi appalsch uhdens usturrahs, tomehr neweens uhdens swehrs til lohti faufumu nemible ne kâ uhdris. Kad winna allâ irr gattawa, tad winsch taifa weenu masafu zaurumianu us augschu, pa kurru winsch lusti warr dabbuht. Daudsreis winsch scho lustes zaurumu taifa kahdâ kruma widdû, kâ lai winna allu til lehti newarr atrast. Uhdriis pahrtel wifswairak no siwim, bet winsch arri ehd uhdens pelles, wehschus, pihtu behrmus u. z. Kad winsch sweijohst eet, tad winsch peld prett straumi; winsch peld brihnum ahtri, laischahs dskitt uhdeni lihds dibbinam, freij pa uhdens dibbenu kâ pa faufu semmi un gull us uhdens kâ us zectas semmes. Uhdram tâpat kâ wisseem sibditajeem ar fltahm affinim irr pluntschi (plauschi), tapehz winsch newarr wis ilgi appalsch uhdens usturretees, bet tam laiku no laika galwu no uhdens ahra jabahsch, kâ winsch

warr lusti dabbuht, ar to atpuhstees. Seemâ winsch usmelle iszirstus ahlianus jeb wakkâ palikfuschus zaurumus un sweijo appalsch leddus. Gerastâs weetas eet winsch tiklabb' deenâ kâ nakti us meddischanu, bet kur winsch sinna zilwekus tumumâ, kur winsch eet tiklai nakti. Winni gull daschu reis us afmineem un us tahdahm weetahm, kas no uhdens ahra irr un gluhne us siwim. Masas siwis apehd winni turpat uhdeni, leelakas nefs ahra us semmes, kur tad turr maltiti pehz patilfchanas. Siwu galwas un affakas tee ne-ehd nefad, bet pamett semmè. Kad diwi uhdri, kâ daschureis noteef, us weenu siwi jakti taifa, tad tee to nemm widdû, t. i. weens dsennahs no wirsus, ohtris pa uhdens appalschu tai pallat un dsenn to abbi kohpâ, til ilgi, kamehr siws peekuffusi teem padohdahs; tad winni well to mallâ un turr kohpâ maltiti. Kad uhdris weens pats sweijo, tad winsch kere siwis us diwejadu wihti. Weentahrt, winsch dsenn siwis no dibbena us augschu un kad nu dauds siwim azzis kâ irr radditas, kâ tahs atpallat newarr redseht, tad nemas nennomanna, zil turwu flabt tahm jaw eenaidneeks, kas tad tahs drihs pee astes jeb wehdera spurream fakerr un mallâ well. Dhtradi winsch sweijo stahwoschâ uhdeni masas siwis, kurras winsch weenâ kaktâ ee-dsenn, kur tad tas lehti tahs warr fakert. Kad uhdram pa semmi funs jeb zits kahds eenaidneeks wirsü nahst, un kad tas ar wiltu un usmannibu wairs newarr ismukt, tad turrahs itt dushschigi pretti un zihnahs lihds nahwei. Tam wajaga stipram un brangam funnam buht, kas gribb usnentees ar uhdru zihstetees. Uhdriis kohsch negantigi un breefmigi, bet winnam pascham irr tik beesa ahda, kâ funs tai nemas newarr zauri iskohst. Ar schauschanu tam newarr lehti flabt tik, tapehz, kâ winsch tahlu famu eenaidneeku fa-ohsch, un kad tas laut to pamanna, tad tas ahtri behg un paslehpjahs uhdeni, kur tad to wis til weegli newarr rohla dabbuht. Tapehz winni teel wifswairak ar dselstim kerti. Kaut gan uhdris famâ brihwiba til newaldams un negants, tomehr winnu warr rahmu darriht, kad to jaunnu fakerr un kâ peenahlahs audsina. Pee uhdra audsinafchanas wajaga dauds pazeeschanas; bet kad tas weenreis preesch siwu kerschanas irr eedihdihst, tad no ta warr leelu labbumu panahst. Indija teel tee dauds us sweijofchanu eedihditi. Dihdischana fahlahs ar ahdas siwi, kas ar willu irr peebahsta, to eemahza tam muttè turreht un no muttes ahra laist un semmè mest. Tad sweesch to peebahsto siwi kahdus 50 sohkus prohjam un mahza to flabt nest. Pehz sweesch to peebahsto siwi uhdeni un mahza no uhdens ahra nest. Kad winsch schahs sfuntes jau labbi proht, tad tas teel glaudihst un flawehts, un ar kahdu dshwu siwi pameelehst. Pehz nemm ahdas siwi, kam almins irr eekschâ, sweesch to uhdens dibbinâ un leel to ahra nest; tad peeseem dshwu siwi pee schnohres un kad

winsch to abrä nefs, tad laisch dschwu swi uhdeni wakkä un leel to uhdrum fakert un isness abrä. Pilnigi ismahzihis uhdris nefs par deenu til dauds swis no uhdens abrä, ta no tahm 5 libhs 6 zilweki un winsch pats pilnigi warr pahrtitt. Jauns uhdra behrns teel ar peenu, maifi un dschwahm swim barrohts; bet peenu un maifi tas ehd gabrdaki ne ta swis. Dihditi uhdrü eerohdachs, täpat ta sunni, pee sawa lunga, bet nekad pee zitteem zilwekeem. Anglija bija kahdam wihram uhdris, kas tam wiffur ta suns libhs gahja. Kahdu reisi, tad winsch pats nebija mahja, gahja winna dehls ar uhdrü us sweijofchanu. Uhdris eegahja uhdeni un negreesahs wairs atpakkal, kaut gan dehls to deesgan fauze, bet tas nenahza wairs abrä. Kad tehms pahrnahza mahjas, ispublejahs winsch no wiffadu wihfi sawu uhdrü rohla dabbuht, bet pa welti. Tillai kahdas deenas wehlah tam isdewahs, tanni weetä, fur dehls to bij pasaudejis, pee wahrda sauzoht un labbinajoht, to no uhdens abrä dabbuht. Winsch isnahza brihnum bailigi un bihdamees tam pee kahjam libda, itt ta atshidams sawu wainu. Kad nu winsch to glaudija un mihsinaja, tad preezajahs arri uhdris dikti un rahdija sawu preeku us dasch'daschadu wihfi. — Leelaka dalka Riht-Indijas sweineeku turr uhdrus, tas teem irr par leeleem palihgeem pee sweijofchanas. Winni teem dsenn swis tihlöss un nefs tohs leelakahs swis ar sohbeem no uhdens abrä. Ciropä teel uhdrü minnu dahrgas ahdas deht iskauti. Uhdra galku ehd fattoku tizzigi pa gamena laiku. No astes spalwahm teel labbas mahlderu pinselos taiftas. Til ilgi, kamehr uhdris dschwu, spihd arri winna spalwa un nepeenemm nekahdu flapjumu. Winna spalwai irr wehl wairaf ta ihpashiba, kas lalku spalwai, winnu tumsä rebs spihdoht no labba attahluma un kad ta teel glaudita, tad ta dohd dauds wairaf spohschumu nekä lalku spalwa. Uhdra mahdite Merz mehnefi dsemde sawä allä 3 libhs 4 behrnus. Behrni paleef dewinas deenas pehz dsimschanas bes azzim un kad tee astonas neddetas irr wezzi, tad mahde tohs wedd us sweijofchanu. S. H. R.—rj—n.

Ilgofchanahs pehz pawaffaras.

Eij prohjam, eij jo drihs, tu aufsta, bahrga seema!

Eij prohjam, tu man ne mas nepatibz!

Remm balto dekki nobst, no pilsehtas un zeema,

No fallas man wehl taggad meesä trihz;

Man tawu wahrdu peeminneht jau reebj,

Eij prohjam abtri, so tew kahjas steepj!

Jo dascham laschofs wezs, un bilses tillai weenas,

Kam behrnu pulks, so wajjag' apgahdabt,

Kas ilgodamees karsti wehlejahs il deenas:

Kaut nahltu mihla waffara drihs klat!

Tew patihl ilgi wehl schè plohstites,

Kad kontu, woi libhs Jahneem! lustetees.

Eij prohjam abtri eij, ar tawu garru sohli,

Remm abbohs bahrgohs ministerus libhs.*)

Tew walfstiba irr tur, fur muhsu semmes pohli,

Tur warri waldihht drohshl, netramdihht;

*) Semmes wehju un rihla wehju.

Tur rohri, leddus-lahschä gaida tew, —

Eij prohjam, lo wehl stohmjees pee few'!

Lai gan wehl plohsahs tawa aufsta, bahrga aufa,

Jaw katweets Zinkis dseed, ta meschs ween trihz!*)

Pagalnu Anna, Jurris, Lihste jaw flauka,

Drihs, drihs nahls Mai, tad yekku frohnis wihst!

Dseed melnais strasda, kas leelaks Wahzeets duht,

Ka dseesmu tulloht man jaw nahlahs grubt.

Drihs, drihs jaw atnahls wiffi manni mihli weesi,

Drihs atnahls besdeliga Franzuse;

Schohs weefus drihs jaw redseht, ilgojohs pateesh,

Nahls drihs arr' nabbadste, dsegguse;

Kad tee nu eefahs katriis Deewu teilt,

Tad teescham klausitees newarru beigt!

Tadeht eij prohjam tu ar sawu aufstu dabdu,

Tew' newarru jaw labpraht eerandsiht!

Eij prohjam eij, wehl falku tew ar labbu,

Ja ne, ar rungahm fahlsim tewi prohjam dshht!

Tew rohlas pretti steepjam, waffara!

Nahz abtri, nahz! tu mums patihlama!

S. R. . . . . r.

*) Jo winsch dseed flaidri pa latwiffi: „Lihst libhs libhs libhs pat ruddenim Deewu teilschu.“

Jonas grabmatas.

Pee E. Plates lunga passabban palikka gattawas un winna bobde pee schahku-wahrteem, ta arri zittur warr dabbuht schahdas grabmatas:

1) **Schoblas maife jeb ohtra dalla Schaka lassifchanas grabmatai**, lo ar draugu palihdsibu fshlneeleem apgahdajis Ludwig Geerwagen, Gaujenes draudses mahjitais. — Mafsa 60 kap. fudr.

2) **Grabfa leelmahte Genowewa**. Fauls wezzu laiku stahst. Lanwiffi pahrtulloja A. Leitän. (Ar Genowewas bildi.) — Mafsa 25 kap. fudr.

Schi grabmata jau agralos gaddos 2 reises drikketa, bet jau fenn ispirita, ta, ta dauds laudis wehl arween kahroja to dabbuht un wehlejahs, kaut ta atkal tikt drikketa. Scho wehlechanohs nu effam peepildijushä un schai jaunai drikket neween pahri weetäs peelkluschi to, kas tur trubka, bet arri fkaisti isdrikketu Genowewas bildi klat demuschä.

Andeles-sinnas.

Rihgä, Stä April. (Us behrses.) Daschi lauzineeti pee mums schelofsches, ta mehs usdohdohht dahrgu linu zennu, kahdu winni te nemas newarroht dabbuht. Pehz flaidras ismellefchanas effam ar atradduschä, ta tas turgus, so par linneem tohpmanni mums usdohd, effoht tas, lo ahsemmes tohpmanni mafsa namneeleem. Bet lo schee mafsa semneeleem, to naw wis mums usdewuschä. Tomehr zerrejäm, ta drihs to arri isdabbuffim un katra neddelä lassitajam sinnamu darisim. Schinni neddelä arri tas tohpmannu turgus stahweja ta, ta par frohna linneem mafsaja 55 libhs 68 rublus un par bratta linneem 52 libhs 57 rublus par birlawu. Schjamas linnu-schellä 10¹/₂ rub. par muzzu.

Sihka andele. Puhrs sweefschu mafsaja 4 rub. 25 libhs 50 kap., puhrs rubsu 2 rub. 30 libhs 40 kap., puhrs meeschu 2 rub. 20 libhs 2 rub. 30 kap., puhrs aufu 1 rub. 30 libhs 35 kap. Sahls par 10 puddeem: farkana 6 rub. 50 kap., balta rupja un fmalta 8 rub., leddus jeb almina fahls 8 rub. Silkes lardu muzzä 14¹/₂ rub., egu muzzä 14 rub.

Us turgus. Puhrs sweefschu miltu 4 rub. 60 kap. libhs 5 rub., puhrs rubsu miltu 2 rub. 30 kap. libhs 50 kap., puhrs meeschu putraimu 3 rub. 40 kap., meeschu grubu putraimu libhs 5 rub. 10 kap., firu libhs 3 rub. Puhrs sweesta 5 rub. libhs 6 rub.

Maudas turgus. Walfst banka bilhetes 78 rub., Wif. usfal-lamas liblu-grahmatas 98¹/₂ rub., neuschalkmas 86 rub., Rurjemmes usfalkamas liblu-grahmatas 96¹/₂ rub., 5 procentu usdewu bilhetes no 1mas leeneschanas 109¹/₂ rub., no ohtras leeneschanas 104¹/₂ rub. un Rihgas-Dinaburgas dselsh-jelka ahjijas 110¹/₂ rub.

Atbildedams redaktehrs A. Leitän.

No jensures atwehlehts.

Rihgä, 7. April, 1867.

Sluddinaschanas.

Kad tas Rihgas-Balmeeres kreise, Rubbenes basnijas draudse, Keegel muischas pagasta peederrige Behrsulain fainnees Jahn Lind e parradu deht kontursi kritiis, tad teel usajzinati wiffi, lam labbas parradu praffischanas no winna, la arri tee, kurri winnam parrada, peeju nebbelu starpä no appalsch rakstias deenas flaitoht, un wiffwehlaki lihds 4ta Mai f. g., pee appalsch rakstias teefas meldeetes, wehlaki neweens wairs netiks peenemts, bet ar parradu flehpejeem pehz liltumeem isdarrihts.

Keegelmuischas pagasta waldischanas wahrda tai 25ta Merz 1867.

Pagasta wez. M. Sehger.
Pagasta str. P. Lindberg.

No Keegelmuischas pagasta waldischanas teel sinnamd barrihts wiffseem teem, pee schi pagasta peederrigeem, kurri us passchem dshwo, lai nemm labbi webra:

1) Kurisch nepeeneffis lihds 23scho April f. g. fawas un fawas familijas krustamas-sihmes no ta mahjitaja, lur eet pee walfarina, tam winna peederriga passe netiks isdohita neds westelleta.

2) Tapat arri tee tabdi uf passchem dshwodami laubis, kurri lihds schim fawas krohna un pagasta malfaschanas tillai arween gadda galla irr malfajusch, bet taggad lursch gadda eesahlumä ne-eemalfasch, tahdam pehz liltumeem arri passineisdohs.

Keegelmuischa tai 25ta Merz 1867.

Pagasta waldischanas wahrda Pagasta wez. M. Sehger.

Pagasta str. P. Lindberg.

No Raugurmuischas pagasta waldischanas (Rihgas-Balmeeres kreise) un Balmeeres basnijas draudse) teel zaur scho wiffseem abrupfs schahs walts dshwodameem pagasta lohjekkeem sinnamd barrihts, la teem pascheem pee passch mihfchanas ne til ween isgahjuscha gadda krohna un walts malfaschanas, la lihds schim tas biis, bet arci ta nahfoshä gadda, uf furra ta passe tiks isdohita, eepreelisch jaemalfä irr, un arri latram preelisch fewis la fawas familijas krustamas-sihmes no ta mahjitaja, pee furra pee swebta walfarina eet, japeeneffis. Kurisch schahs nosajzischanas nedsipilichs, tam netiks passe isdohita neds westelleta, bet pee nodshwofchanas ta passch laika par arrestantu eestaitihs un ar tahdu pehz liltumeem barrihts tiks.

Arri wehl webra leekams, la deht passch mihfchanas un daschabu schmu isdohfchanas ta treschdeena il nebbeta la polizejas deena nolitta irr un jittas deenas netiks schahdas isdarrihanas peenemtas. 3

Raugurmuischa tai 31ma Merz 1867.

Pagasta wez. Mahz Ballod.
[N 59] Nalstu weddejs Withol.

Rihgas bruggu-teeza zaur scheem raksteem wiffseem sinnamu darra, la us lohymannu Mitschell un beedra wehleschanohs tai 26ta f. m. pullsi. 12 puffsdeena Mangal fallä to 1865ta gadda pee jauna jubras-dambja strandehiu Englischn dampfluggu Gertrude, lur pehz to lohymannu usdohfchanas wairat la par 10,000 fubr, rubkeem wehritiba eelshä un bes tam wehl 50 affis garra enlura-lehde, 2 dselsu lehdes, 3 lappara rohres, 6 dselsu reeres, 14 mafas lehdes, 1 lahdeschanas rads un jittas daschadas leetas, — prett tuhlin aismalfajamu flaidru naudu wairaksholitajeem pahrdohs, — us to pirjeht zaur scheem raksteem teel usajzinati.

Rihgas bruggu-teeza 4ta April 1867.
Bruggu-teezas lunge Baron v. Vietinghoff.
[N 2727.] Siltehrs Stillinger.

Weena mahja pahrdohdama pretti Bikkeneelu basnijat. Slaidratas sinnas dabbusch Prinzowa mahja leela Aleksandra-eela N 78 pee madamas Beck, mahjas N 40.

No Sehjas muischas pagastu teefas teel sinnamd barrihts, latratam, las pehz passch nahf, fawa wezuma sihme ja-peeneffs; las to nedarrichs, tas tiks strahpe.

Kriminaldes basnijas draudse, 4ta April 1867.
Pagasta wez. Pehter Wikmal.
Schehwers: Kahl Schein.

Ropaischu pagasta waldischana zaur scho sluddinaschanu sinnamu darra, la wiffseem, las abrupfs schahs walts dshwo, winneem pirms neweenam passe netiks isdohita, lamehr krustamu schmi preelisch few un fawejeem buhs peeneffis. 3

Ropaischds tai 4ta April 1867.
[N 53.] Pagasta wez. M. Kruchmin.

„Drauga un Beedra“ Mai grahamata t. i. pirma gadda-gahjuma beidsama grahamata nu gatawa. Luhdsu no jaunm usdohtees, tad pee „Drauga un Beedra“ grihb paliti.

S. Brannschweig.

20ta April f. g. Auglenes muischa, Wallas kreise, tiks turchehts lohpu- un firgu-firgus. 2

Lohpu-ufzions.

No Behsu pilsmuischas waldischanas teel sluddinaschts, la tai 18ta un 19ta April winnas lohpu-muischa Bumberu- un 20ta un 21ma April Dufkermuischa leelu pulku lohpi, buku un aitu wairaksholitajeem pahrdohs. 2

Kad mehß wezjee Rihgas linnu-staueri faweem strahdneekem par labbu taggad ar Deewa palihgu fabeedroschonu noslehjuschi, us preelischu newis la lihds schim wihnuichds deelinu turreht, bet preelisch tam lantori eeriltejuschi, arri palihfshibaslahdi grihbam eerilteht, la ar winnas palihgu warretu fawus strahdneekus, las flimmi un nelaine kritiusch, ahrsteht un aploht, la arri mirruschu behres-nargu malfabt jed tohs mirruschus paglababt — un arri faweem strahdneekem pehz zeefchi nospreestas taltes winnu lohni malfabi; — tad nu zaur scheem raksteem uswedoinajam wiffus tohs strahdneekus, las pee mums strahdajusch, la arri tohs, lam luste us fugegem strahdabt, muhsu lantori zuhlueela N. 25 Bieprecht lunge mahja no treschdeenas, 29. Merzi fahloht, usdohtees un tur muhsu nospreefchanas lassiht un pee mums darbä nahf, kurreeem mehß darbu un wiffu palihfshibas-lahdes labbumu fohlam.

Rihga 25ta Merzi 1867.
Wiffu wezju linnu-wirshaueru wahrda:
Joh. Sanjohn.
Joh. Beckmann.

A. L. Thiesä

Englischu magasihne

pahrdohd par wiffsehtalo firgu ihstahs Schtreiku iskaytes, ar woi bes selta bohstabeem, schkippeles, sahgi, no lablatajeem Englandes fabrikeem, struhwistikus un laltas. 2

Ed. Zietemanna un beedra pass-lambari nu pehrwju-bohdä

pahrdohd wiffadas sortes rakstamus un eetinamus papihrus par fabrika jennu.

No Ahrlawas (Erwahlen) pagasta waldischanas teel wiffseem pee Ahrlawas un teem ar Ahrlawi faweenteem pagasteem, la Boperwahlen, Jwen, Lingen, Salsmatten, Zungen, Punien, Limbuschen, Bobuschen, Bopraggen un Salslaulen peederrigeem pagasta lohjekkeem, kurri krohna un pagasta nodohfchanas wehl nebuhtu aismalfajusch, zaur scho sinnu zeeti peelohdinahs, fawus parradus bes lawefchanas un wis wehlaki lihds 1. Mai f. g. nomalfabt. Wiffas pilsehtu, muischu un pagasta polizejas tohp pajemmigi luhgtas, tohs pee augscham minnetem pagasteem peederrigis zilwekus, kurri zaur kwitantehm jeb pasfehmu newarr peerabdiht, la winni tahs krohna un pagasta nodohfchanas parradus pilnigi nomalfajusch, ne pa wiffam ilgati wairs nemehleht ussturetees, bet ja waijadsig, tohs paschus par arrestanteem pee schihs pagasta waldischanas peefubht. 3

Ahrlawas pagasta waldischana tanni 30ta Merz 1867.

Pagasta wez. A. Grafsmann.
Schehwers: Koch.

No Lentschu passch-waldischanas tohp sinnamd barrihts, la turpat teel daschabi wahgi un lammanas la arri labs feens pahrdohhti. 2

Gohdigs sehns warr par dahrsneeku mahjekli eestahtees pee dahrsneeka Plahke, Abgelakna Nr. 7.

Steenes muischas juhmallä teel krohgs ar laukeem un plawahnu no Turgeem 1867 us feschchem gaddeem isrentehs.

Schllas-wihkus warr dabuht pirkt Salslaula muischa pee Rihgas. 3

Lohdesmuischa, Lemjales draudse, teel pahrdohdas kursemmes fehjamas linnu-fehllas preelisch fehchanas. 3

Mahjas ar dahrsseem un kartuppelu-semmi, tai atlaista Sallaspils passch-stafiona, teel isrentetas. Slaidratas sinnas isdohs Sallaspils muischas waldischana.

Salslaula ta mahja, lam nummers 125, lihds ar dahrsj-semmi irr pahrdohdama. Slaidratas sinnas isdohs tas fainneeks. 2

Jahn Rammin.

Roschinelli un loschinella-salwi, roschu farfanu, silganu un silu anilinu, schidru un pulweri, la arri dseltenas un fahsas pehrwes par lehtu tirgu dabbusjamas Selgawa pee

C. Höpfer
pee tirgus-platscha, blattam
Behra ralteerim

Sumorow-eela pee krohna laboratoria irr 1885. □ affis leels grunis gabbals pahrdohdams. Slaidratas sinnas isdohs Jahn Plattais, leela Aleksander-eela Nr. 158.

Raugurmuischa pee Balmeeres pilsehtas teel labbi

fehllas-kartuppeli

pahrdohhti Muischas waldischana. 3

Leezeet wehrä!

Man irr nosagtas diwas Widssemmes muischneeku kredit-beedribas rentu-rentes bisfetes, N 1357 un 1358, latra 50 fubr. rubl. leela. Tadeht te sinnamu darra, lai illatris fargahs tahs pirkt, io pahre to jau gahdäht, la tahs fanu wehritibu pasaudejuschas un nelur wairs neberrehs. S. Deller.

Drittehts pee bilshu- un grahamu-driketaja Ernst Plates, Rihga, pee Pehtera-basnijas.

Uklahf peelikkums no Feldt un Lundmann.

S i n n a

no

Feldt un Lundmann.

Vreekschlaikâ jau islaidam sinnu pahr sawa

wihna=pagrabba

pahrzelschanu, taggad preezajamees, ka warram fluddinaht, ka jau effam to pagrabbu pahrzehlufchi no **Stephany** kunga nammâ kaup=eelâ eeksch to leelo **N. Schweinfurta** kunga nammu pee zittureisejeem smilfchu=wahrteem. — Geksch scha jauna, dauds plaschaki un brangaki eetaifita wihna=pagrabba mehsh pahrdohsim wiffus **ahrsennes wihnus, schampneri, porteru, rummu** un wiffus zittadus dsehreenus no labbakahm jortehm par to wiffulehtako makfu zif tik lehti eespehsim un gabdashim par to, ka sawu gohda=wahrdu un ustizzibu turpmaht wehl pawairofim.

Schahdu sinnu islaisdami luhdsam wiffus muhsu wezzohs draugus, andelmannus, frohdfineekus, fainneekus un rentineekus, sawu dsehreenu waijadsibu preeksch pahrdohshanas, kahsahm, behrehm un laikametteem muhsu pagrabba eepirkt; un ja paschi pilssehtâ newarr atbraukt, lai raksta mums grahmatu, un lai drohschi us to palaischahs, ka wiffa prezze tiks tik labba eedohhta, ka kad pats pirzejs flahht buhtu.

Lauzineekeem dohdam wehl schahdu sinnu, ka teem, kurri no Pehterburgas Mhrihgas pilssehtâ eenahht, irr tas **N. Schweinfurta** nams tas ohtrais par kreifu rohku, blakkam **G. Minus** kunga nammam un **J. Medlich** Englischu magasihnei, un teem, kurri no Kursennes jeb daugawas pusses Mihgâ pa kalku=eelu eebran, irr tas nams tas preeksch-pehdigais par labbo rohku.

Feldt un Lundmann.